

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censuris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

Svmmarivm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

DECISIO XXIII.

Ex conf. 2. in Novis, deest in antiquis.

Quia congruit accessorium sequi naturam sui principalis, c. accessorium, de reg. iur. in 6. sicut dispensatio in utroque facienda, & maior viginti annis dispensatio ad dignitatem potest esse iudex delegatus, si habeat viginti annos, licet ad illud non sit specialiter dispensatus, ex Dom. in ca. nos consuetudinem, dist. 1. ita etiam, & subdiaconus dispensatus a Papa ut uxorem ducat, ducta illa, a recitatione horarum dispensatus censetur.

TITVLVS XXXIV.

De baptisus, & eius effectu.

SVMMA RIVM.

- 1 Baptisus nondum integre nati verus est, licet sub conditione ad cautelam baptizari possit.
- 2 Baptizatus sine solemnitate solita, in sacro sepeliri debet.
- 3 Cognationem spiritualem non contrahit non baptizatus baptizans.
- 4 Catechizandi nulla lege ad baptismum suscipiendum obligantur.
- 5 Monstrum illud baptizandum non est, quod caret anima rationali.
- 6 Baptisum non vitiat quæcumque verborum forma inuitatio.
- 7 Baptizandus non est rationis capax, qui vult in peccato, vel infidelitate perseverare.
- 8 Innocentes pro Christo occisi, per gratiam Christi, salui facti sunt, & martyres effecti.

DECISIO I.

Ex conf. 1. alias 2.

Infans nondum integre natus, & propter timorem mortis baptizatus per abluionem capitis, vel alterius partis iam nate, vel extra corpus matris apparentis, vere est baptizatus: qui licet ad cautelam sub conditione, si non es baptizatus, ego te baptizo, licite baptizari possit; secundum tamen meo baptisus, vere baptisus non est; Nec ex baptisimo secundo sic ad cautelam cum catechismo, & exorcismo naturæ competentis, aut cognatio spiritualis, quæ matrimonium impedit, & dirimit, vt sine Papæ dispensatione cum matre sic baptizati matrimonium contrahere possit; quamuis secus de baptisimo priori sine catechismo & exorcismo ministrato, ex quo talis cognatio spiritualis oritur, sentiendum sit.

DECISIO II.

Ex conf. 2. alias 3. de sepul.

Cum omnis Christianus in loco sacro sepeliri debeat Arg. cap. ecclesiam de consec. d. 1. & tototit. de sep. etiam infans rite intra, vel extra ecclesiam in necessitate sine solemnitate solita baptizatus, & moriens antequam suppleatur, in ecclesia, vel in cimiterio cum cruce, & alijs solitis adhiberi sepultura infantis solemniter baptizati, iuste sepeliri potest; ita Ostiensis in summa de conse. eccel. s. cum autem sit, cum certum sit talem baptizatum esse, & characterem christianismi insignitum, e. quemadmodum, 37. qu. 7. & gratiam sacramentalem æque, ac si cum solemnitate baptizatus esset accepisse, cum sola sacramenta, & non sacramentalia gratiam ex opere operato conferant. ex DD. 4. dist. 1.

DECISIO III.

Ex conf. 3. alias 1. de cognat. spiritualis.

Quamuis nondum baptizatus alterum baptizatio cognationem spiritualem non contrahat; ex S. Th. 4. d. 42. q. 1. art. 3. sicut nondum habens vitam carnalem, cognatus

alterius carnaliter esse non potest baptizatus tamen nec dum confirmatus tenens confirmandum, cognationem spiritualem cum eo contrahit, ex Sil. ver. matrimonium, 8. q. 7. eo quod vitam ipse spiritualem iam habet.

DECISIO IV.

Ex conf. 4. alias 1.

Sicut catechizandi ad baptizandum se offerentes, coram notario & testibus ad baptismum suscipiendum obligare se non tenentur, ita neque episcopus, aut parochus catechumenos, dum in fide instruantur, alere lege aliqua cogi poterit, quamuis infantibus, inuitis parentibus, & cognatis baptismum petentibus, de alimentis prouidendum sit.

DECISIO V.

Ex conf. 30. in Novis, deest in antiquis.

Monstrum illud baptizandum non est, quod anima rationali caret, sine qua non est homo, qui solus capax est baptismi: in quadam, de celebr. Miss. an autem talis sit qui cum capite ferino, & reliquis membris humanis nascitur, iudicio petitorum relinquatur.

DECISIO VI.

Ex conf. 4. in Novis est confil. 3. de claud. desponsat. dub. 4. in antiq. sed quia huc titulo conuenit, rectius hic ponitur.

Baptisum non vitiat diuersitas verborum, modo actum baptizandi, & causam principalem, scilicet sanctissimam Trinitatem distincte exprimat, sine omissione alicuius personæ, sicut nec vitatur ex eo quod ab hæretico iudæo vel pagano cum debita intentione faciendi quod factum est ecclesia, & multo minus si in forma Græcorum conferatur, secus autem si aliqua trinum personarum Trinitatis omitatur, aut aliqua mutatio essentialis in illis ad fouendum errorem fiat, prout Bolnenses faciunt, qui loco illius dictionis vnice Spiritus sancti, hanc Spiritus, omittunt alia particula Sancti ponunt; Quandoquidem dicto Spiritus sine additione verbi Sanctus, nec nomen est proprium Spiritus sancti, nec Spiritui sancto appropriatum, sed omnibus personis competit, Nam & pater, & filius est Spiritus, & Sanctus ita S. Th. 1. par. q. 36. art. 1.

DECISIO VII.

Ex conf. 5. in Novis, est conf. 3. de claud. desponsat. dub. 12. in antiq. sed quia materia illius huc titulo conuenit, hoc in loco appositum.

Baptizandus non est rationis capax, qui in peccato, vel infidelitate perseverare vult, si tamen baptizetur, habetque intentionem illud recipiendi, verum baptisma recipit, ex S. Th. 3. p. q. 68. art. 4. & ar. 8. ad 4. Turca: um vero aut aliorum infidelium filij vsu rationis carentes, quos parentes, penes quos remansuri sunt, ob id baptizari petunt, vt sic ab aliqua infirmitate liberentur, baptizandi sunt, sicut & adulti, qui ideo excitantur vt baptizentur, quia exinde corporis sanitatem recipere sperant.

DECISIO VIII.

Ex conf. 6. in Novis, deest in antiquis.

Sicut Innocentes pro Christo occisi, quamuis non proprio merito, cum vsu rationis carerent, per gratiam tamen Christi, salui facti fuerunt, & martyrij laureolam adepti, sunt ex S. Th. 2. 2. q. 124. art. 1. ita etiam, & martyrium a prægnante pro Christo assumptum, fetui animato pro baptisimo ad salutem prodest, & is, sicut Innocentes, dicitur pro Christo occisus, quando intentio occidentis matrem pro Christo, etiam saltem virtualiter in filij nondum nati occisionem,

TITVLVS XXXV.

De reliquijs, & veneratione sanctorum.

SVMMA RIVM.

- 1 Reliquias martyrum extrahens, aut veniales exponens, grauiter peccat.

H 3 Reli-

- 2 Reliquias sanctorum in collo, ad eorum honorem portare licet.
- 3 Synodus Prouincialis, vel episcopalis, ne crucis signum humi sculpatur, statueret potest.

DECISIO I.

Ex cons. 1. alias 2.

- 1 Reliquias Martyrium sicut extra Capsulas ubi repositæ sūt, extrahere, aut veniales exponere graue peccatum est; cap. 2. de reliq. & ven. sanc. & l. Cæsarea, 3. C. de sacrosanct. eccl. ita terram puteo ianam intra quam verisimile est Sanctos martyres esse sepultos, extrahere, & terram illam per campos passim diuulgare peccatum mortale censetur; quando quidem maior irreuerentia eis sic fieri videtur, quā si reliquiæ eorum veniales aliquibus in finem reuerenter eas colendi exponerentur.

DECISIO II.

Ex cons. 2. alias 1.

- 2 Corpora sanctorum sepulta, quamvis sine licentia de loco ad locum transferre non liceat, i. & vlt. C. de religio. & sumpt. fun. eorum tamen reliquias vel in aliquo oratorio honore, aut area decenti seruare, vel etiam ad prælia, & loca periculosa, aut circa collum, ad honorem sancti, cuius illa sunt ob fiduciam, & spem intercessionis eius ad diuinam Maiestatem secum habere & portare licet, dummodo id sine aliqua vanitate, & superstitione fiat qualis est quod vas sit, i. angulare, aut de ista, vel illa materia; ita S. Tho. 2. 2. q. 96. art. 4. & Syluest. verb. reliquias, quaest. 5.

DECISIO III.

Ex cons. 3. in vtrisque.

- 3 Synodus Prouincialis, vel Episcopalis, ne crucis signum in aliqua re humi iacente pingatur, vel sculpatur, statueret potest non solum ex eo quod in plerisque patribus ab huiusmodi pictura, & sculptura iustus de causis abstinere, sed etiam quia id olim ialem lege Cæsarea, l. 1. C. nemini licere signaturum est. Et episcopus contra ius nouum illud ad antiquum reducendo aliquid legitima de causa statueret valet: c. in his c. catholica d. 1. l. Pan. in c. quod sit per his, de maior. & obed. & Nau. in Man. cap. 2. l. num. 5.

TITVLVS XXXVI.

De obseruatione ieiuniorum.

SUMMARIVM.

- 1 Ieiunium vigiliæ Pentecostes, de præcepto est.
- 2 Ieiunare potentibus famulis, dominus dans cenam peccat.
- 3 Dispensatus vt secreta, & sine scâdalo diebus pisculæ carnis vesci possit, coram socijs id facere nequit.
- 4 Dispensatus a ieiunio a confessore imposito non liberatur.
- 5 Bullam habens Cruciatæ, lacticia, vel pisces diebus interpolatis edere potest.
- 6 Ieiunium quadragesimæ duo includit, et quæ illa sint.
- 7 Ieiunare dicitur, qui necessitate ductus, aliud non habes, carnes comedit.

DECISIO I.

Ex consil. 1. in vtrisque.

- 1 Ieiunium Vigiliæ Pentecostes de præcepto est, c. nosse, c. de ieiunio. d. 76. & gl. ibi. prout generalis ecclesiæ consuetudo obseruari videtur.

DECISIO II.

Ex cons. 2. alias 3.

- 2 Dominus animaduertens famulos suos, cum possent non ieiunare, & eos admonens, vt si possint, ieiunent; si postea sine causa iusta eos ieiunium frangere sciat,

ijdem cenam denegare tenetur, & cenam ieiunare potentibus dans peccat.

DECISIO III.

Ex cons. 3. alias 4.

- 3 Dispensatus vt carnes diebus pisculæ secreta, & sine scâdalo comedere possit, illis coram socijs, quibus cum ordinare comedit, vesci non potest. Quia mens & intentio Papæ cum tali clausula dispensantis esse videtur ne solito modo cum alijs socijs domesticis, & exteris aduenientibus comedat; in omnibus autem dispositionibus mens & intentio dispensantis seruanda est, c. fi. de præb. & l. in omnib. ff. de cond. & dem.

DECISIO IV.

Ex cons. 4. alias 5.

- 4 Cruciatæ concessa cum clausula, vt qui illam acciperent, ova & lacticia diebus, quibus est indictum ieiunium ecclesiasticum comedere possint, & satisfacere huiusmodi ieiunio; dummodo alia, quæ requirit ieiunium, seruent; ad ieiunia feræ quartæ, sextæ, & sabbati ob Iubilæum indicta, non extenditur. Quia cum dispensationes quæ a iure communi exorbitant, quale est privilegiū prædictæ clausulæ Cruciatæ, odiosæ sint, & restringendæ, c. Ea quæ, & c. odia. de reg. iur. in 6. & aliud est ieiunium ecclesiasticum a iure communi, indictum, & aliud a confessore in pœnitentia impositum, & aliud a voto implendum, & aliud ob Iubilæum a Papa iniunctum, & a quibus non fit illatio, l. Papinianus. ff. de minoribus, consequenter privilegiū datum ad moderandum ieiunium ecclesiasticum a iure communi institutum, ad ieiunium ex voto, vel a confessore iniunctum, vel a summo Pontifice ob Iubilæum indictum, vel a superiore ad aliquem particularem respectum alicui impositum, non est extendendum.

DECISIO V.

Ex cons. 5. alias 18.

- 5 Villam habens cruciatæ, licet lacticia, & pisces diebus interpolatis, vel etiam lacticia in vna reiectione, & in altera pisces, ob necessitatem, de consilio medici, & confessarij edere possit; simul tamen in eodem prædicto lacticia, & pisces, virtute illius cruciatæ comedere non potest. Quia in priori casu contingere potest, quod in altera illarum comestionum habeat necessitatem comedendi lacticia & non in alia; quæ autem vice edendi illa necessitatem non habet, & comode piscibus vesci possit, lacticia comedere non debet, quia cessat causa edendi in Bulla expressa; in casu vero posteriori, quia semper erit peccatum pisces in eodem prandio, vel eadem cenâ comedere, nunquam erit licitum; si enim pisces comedere non possit sine damno notabili suæ salutis, eos comedendo peccat mortaliter; si uero iterum, si parum piscium comedendo solummodo ei parum noceret, ita Innocen. recept. in c. tua de homic. & Nau. in Manu. c. 1. §. uij. 13. si vero eos comedere non potest, caret consequenter necessitate comedendi lacticia, unde nec illa per tenorem Bullæ cruciatæ licite comedere potest.

DECISIO VI.

Ex cons. 2. in Nouis, deest in antiquis.

- 6 Ieiunium quadragesimale duo præcipit, vnum, vt totam; Alterum, vt singulos dies ieiunemus, unde qui primum fregit, vno, aut altero die non ieiunando, adhuc secundum seruare, & reliquos singulos dies ieiunare tenetur ex S. Th. 2. 2. q. 147. & ibi Car. art. 6. & 7. & Nau. in Man. c. 2. l. nu. 20. & 27.

DECISIO VII.

Ex cons. 6. in Nouis, deest in antiquis.

- 7 Ieiunare sicut dicitur is, qui, quia non potest habere panem, & cibos quadragesimales, semel tantum in die comedere carnes, aut ova, aut lacticia; eo quod necessitas cibos hos quadragesimales facit, ita etiam probat licite ieiunare dicitur is, cui Papa concessit, vt diebus ieiuniorum carnibus, & ouis vesci poterit, dummodo seruet alia quæ requiruntur.